

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

СТАВМО НАРОДНУ СПРАВУ ЯСНО, ТО ЙІ ЯСНА БУДЕ КОРИСТЬ НАРОДОВИ.

Кожному свідомому Українцеві мусить серце радуватися, коли читає списки жертводавців на різні українські народні цілі, а тим більше, що як жертвенність так послідними часами попрацьовано.

Як українські імігранти стали домагаються від д-ра Богачевського, щоб він провадив українську, а не польську політику, то такі прислужники д-ра Богачевського, а саме нас заговорювати: "Будьте тихі, бо як Пресовачені почнуть боротьбу проти нас, то такі і тих жертв не буде, як були до с'ї". А ось ми переживає майже рік с'ї боротьби, і ним доводилося бертися, то тим краще ми складали жертви на найрізніші потреби нашого народу в старім краю.

Серце мені радується, коли я читаю ці довіг списки жертводавців та коли я бачу, як різні громади на перепоги складають жертви на Рідну Школу, на інвалідів, на кождо народну справу. І колиб хто пригнічує, коли громади стоять на самі переді у свідомості, себто у жертвенності, то певно побачивши, що та громада стоїть на переді, коли виразно станау на народнім становищі.

Д-рограда не має відваги заняти народним становищем, там громада дімає. Від такої громади, що кождо бачу в кождого добра, що й Україні ставити свічку й Польщі огорок, що резолюції ухвалює за народом, а рівночасно чесь зрідка польських наймитів, така громада жертв не складе. Її мені мені жертводавцями нема.

Возмім для приміру вишеберську громаду. Я знаю цих людей, що вони справді щирі українські патріоти. Вони рабів свого народу не би приклонили. Але послідними часами їх межі жертводавцями на народні цілі щось не виділо. Народні життя немовби зацперло.

Чому воно так? Мені здається, що причини треба шукати в тому, що громада не знала виразного народного становища в с'їй боротьбі, яка тепер

розвелася в Америці серед нашого народу. Вишеберський священник не сказав ще виразно, за ким він тепер стоїть: Чи за українським народом та його правом правити своїми справами на своїй землі? Чи за тими, що тепер хочуть уживати нашої церкви для поволення в наш народ сліпого послууху для влади окупантів нашої землі?

Через таке невирозне становище збавдужили найкращий народ.

Чи так має бути на все? Я скажу: Певно, що ні. На те ми живи, щоб жити, а живого кождо виразу пізнає від мертвого. Треба й нам оживитися, почати жити, домагається, добивається своїх прав. Як се зробимо, то всі побачуть, що ми живемо, і їм нашої громади буде записане наше імені на живих громад.

Я тишуся, що в нас незадового буде народне віче. Може воно допоможе нам показати виразно своє національне обличчя. І певний, що є в Америці ще й другі такі громади, і я певний, що кождо з них зробить таксамо, то й в них певно настане оновлення народної праці.

А. Щирий. ТИЖДЕНЬ ЗБІРКИ НА ДОПОМОГУ ПОЛІТИЧНИМ В'ЯЗНЯМ І ІНВАЛІДАМ.

Товариство Українсько-Американських Грохожан в Когос, Н. Г., хоче підати нашому загалові таку думку. З рамені нашого товариства мав в нас відітти Т. Д. Зальопанів на тему: Що діється в Польщі. Наша боротьба з польською окупацією. Як можуть допомогти тій боротьбі України в Америці.

Розвівши ширше руйнівну господарку Польщі та її великодержавну дурбину, зупинивши бесіди на боротьбі нашої громади під Польщею на читальних і кооперативах на наших селах і містечках, на резолюційних організаціях та перепогах до наших політичних в'язнів, якими в останніх часах нас заповнюють турми і до інвалідів, які на різні з політичними в'язнями найбільше тепер терплять. Такій польській державі, якої воно тепер є, кождо який тисне мусить, але кождо не станеться, то ще марно зги-

не не один з наших політичних в'язнів чи інвалідів.

Нашим завданням в Америці має бути підтримання тої боротьби, допомога політичним в'язням і інвалідам. Правда, що у нас збирається на ту цісь, але супроти тої боротьби, яку ведуть наші брати в старім краю, це все не значить. Збирати десь на хрестинах, весілля або якісь завіви десять-двадцять доларів замало. Ми повинні довести якусь акцію, якаб політичних в'язнів і інвалідів дійсно порятувала.

По дискусії прийнято проект д. Зальопаного, в яким він визнає нашу еміграцію в Америці і Канаді до проголошення тижня збірки для політичних в'язнів і інвалідів в Західній Україні.

Такий тиждень був би останній тиждень посто. Нас в Америці один мільон. Книмо по десять центів а буде сто тисяч. Користь з такого всенародного діла буде з одного боку матеріяльна, а з другого піднесе наших борців і страждальців на дусі.

Зібрані ухвалили подати ось таку відозву:

Ми, члени Українсько-Американського Грохожанського Клубу в Когос, Н. Г., зібрані на роковинах Тараса Шевченка, зваживши тяжке положення політичних в'язнів і інвалідів в Західній Україні, уважаємо за відповідне прийти тій нещасливим жертвам з допомогою в такий спосіб, щоб по всіх громадах в Америці і Канаді проголосити "Тиждень збірки на допомогу політичним в'язням і інвалідам в Західній Україні". Тому зважаємо всі українські центральні організації, як політичні так заповомого без рішучості на партійні і релігійні переконання, щоб тижень тижень проголосили.

Нехай ніхто не каже, що гітлий він має право те робити, бо на таку річ, на таке діло монополію нема. Проситися всіх, хто уважає таку справу за користну, забираючи голос, а українські часописи зокрема проситися о переклад цього голосу.

За уряд Українсько-Американського Грохожанського Клубу:

- Т. Малиголова, голова; С. Палка, писар; А. Афінович, касир.

ПРИСПИШ АЦІЮ БУДОВИ СИРОТИНИЦІ У. Н. СОЮЗА.

Вже рік минає, як Комітет Будови Сиротиниці при У. Н. Союзі повів акцію за збиранням відповідних фондів. І та робота принесла поважний успіх. Та того всього ще замало. Нам треба ваятися до роботи з цією силою праці. Сидючий рік повинен нам принести подалій жертву. Бож тут ходити о наше власне добро. Я сам знаю багато наших дітей, що пропали для українського народу, опинившись в чужих захистах. Тільки в українській сиротиниці і то такій, якій збудує наш У. Н. Союз буде можна виховати чесних і добрих Українців, а заразом і добрих Американців.

Щоб збільшити збірку на Сиротиницю, пропоную їй себе так:

Хай Комітет Будови Сиротиниці видрукує 30.000 виказів до збирання жертв по англійській й українській ціл розішле їх по відділах. Урядники відділов хай будуть так чесні і постаряться зробити між членами трохи більшу агітацію, а члени хай будуть так добрі і зложать жертву. Хай кождо член Союзу сам дасть \$1 як жертву, а другого долара хай якесь спосібом видобуде десьде. Можна сколектувати від шторника чи якого бізнесмена свого або чужого. І Америка несе рідно дати малу жертву на таку благородну справу.

В той спосіб ми могли б зібрати за рік 60.000 доларів. Пам'ятаючи, що то будемо мати, що самі зробимо. Свята Великодні надалає нам дуже добре на таку збірку, колиб викази були до свого часу готові.

Така моя думка, а Ви, люде добрі, чесні Члени Союзу, розважте над тим і скажіть своє слово. Може практичніший розважете ту справу.

С. Скоринський, член відділу 130 в Нью-Йорку.

Мій маларянин.

— Що з тобою? Ти чого маєш таку перекручену душу? — Це тому, що я нікогда бун до Італії, відмалював криву веску в місті Піза і то так вплинуло на мене.

ВИПРАВА ДО НОВОЇ УКРАЇНИ В НЕДІЛЮ, 3. КВІТНЯ 1927.

ЗБІРКА ДЛЯ НЮЙОРЧАН: від години 10. раніо перед Українським Бюром Глоб Сервіс Ко., 30 Іст 7-го вулиця, Нью-Йорк.

ЗБІРКА ДЛЯ ІНШИХ: в давніших означених місцях. ВІЗІД ПОСЛІДОМ О ГОДИНІ 12 В ПОЛУДНІ: за стації CENTRAL R. R. OF NEW JERSEY, на початку вулиці Лібберті Ст., на долинні міста Нью-Йорку.

В БЕЙОН, Н. Дж., поїзд стане о год. 12:30 на стації 22-го вул., щоб забрати тамошних учасників. ПРИЗІД до стації Донедал в Плейфилд окол. 1-го. пополуночі. Зі стації заберуть учасників омнібуси до Українського Павлиноу на НОВІЙ УКРАЇНІ.

ПРОГРАМА СВЯТА

- 1. ОТВЕРЕННЄ: "Початок історичного діла", Василь Загаєвич, президент Глоб Сервіс Ко. По отворенні відіпають члени Українського Нав. Хору (Кошиця) Український Гимн. Привіт мейора міста Савт Плейфилд, п. Теміттона, почім члени Хору професора М. Гайворонського відіпають американський Національний Гимн. 2. Бізнес і Ідея — слово д-ра О. Демидчука, управителя відділу реалістичної Глоб Сервіс Ко. 3. Привіт Гостіям. 4. Кіничити Катина Лисюк; управителя будівельного відділу Глоб Сервіс Ко. ОГЛЯДАННЄ ПАРЦЕЛЬ, ВИБІР МІСЦЬ ПІД БУДОВУ, СПІВИ ГРУП, ТОРГИ, ЗАКУПО, ПЕРЕКУСКА І т. п.

ЩИЛИЙ ПЕРЕБІГ СВЯТА, від початку до кінця, БУДЕ ЗНАТИМ НА ДВИЖКИМ ОБРАЗКИ (мувіс), українською компанією "ДНІПРО ФІЛМ КОРП. ПРИБУВАЙТЕ ВСІ, — БУДУЙТЕ НОВУ УКРАЇНУ!" ПЕРВІЗ ТАМ І НАЗАД БЕЗПЛАТНИЙ. — ТІКЕТИ ТА ІНФОРМАЦІ ДІСТАНЕТЕ У:

THE GLOBE SERVICE CO., 30 EAST 7. STREET NEW YORK, N. Y. TELEPHONE: ORCHARD 8966.

ВЕЛИКОДНІ СВЯТА

ПРИГАДУЮТЬ НАМ РІДНИЙ КРАЙ.

Ваші рідні очікують Вашої помічі — тому подбайте, щоб і вони мали ВЕСЕЛІ СВЯТА — посилайте АМЕРИКАНСЬКІ ДОЛАРИ. Доларам виплачуємо на послідній крайовій пошті. Продаємо шіфрати на найліній ліній. Виготовляємо повноардисти, контракти купни і продажі, полагодуємо всілякі старо-крайові справи по умірованих цінах.

Наш Банк свідомію обслуговує Українців від поверх 25 ат. В ньому зложено людських о-щадності на поверх 5,500,000 доларів. За ним практика і досла.

BOSAK STATE BANK Scranton, Pa. Український Департамент обслуговує К. ВІШНІОВСЬКИЙ.

Complex block containing multiple small advertisements and notices, including "ШИФНАРТИ", "ДО КАНАДИ", and "ANGLO-UKRAINIAN STEAMSHIP TICKET AGENCY".

РОЗВІЙ ПОГЛЯДІВ НА ЛИХУ

(Стаття американського вченого Андріо Дюссона Гавата — в перекладі Івана Петрушевича, з додатоком Івана Франка).

В латинських краях така казавка заголдана відносини церкви до банкірів, а був уже на те найвищий час; прийшла тепер черга на аргументи іншого роду. Виступила на боротьбі філософія вісімнадцяого віку; перший побідний похід представителів політичної науки: проти теологічної опозиції в полудневій Європі піднявся в Італії, де найславніший верховодами були Галіані й Маффеї. Деякі підняли слабі заклади заступити їм дорогу, однак бистрий представителі церкви відчували щораз сильніше, що прийдешні брати за зовсім іншу спосіб.

Під такову пору прийшло до рішучої боротьби у Франції і хоча її наслідки на місці не зараз показались, значно більший вплив мала вона за границею. В 1748 р. відійшов твір Монтезкіє "Дух законів". Всього с'ї дожидав нетерпеливо, тоді-то в якому ледяний мистецтві зложив зложити двадцятьлітні дослідів і думок. Протягом вісімнадцяого місяців дождався с'їй твір двадцять двох видань; його перекладали на всі цивілізовані мови; при церквові доктринах справ, як церковна доктрина про промово, засіяна догеті-ізнанне Монтезкіє з найближчим с'їм Остеркей-ізнанні форм, як при с'їй пришлося йому захищати, дивно відбивав від його силінь Ідей. Він змркував, що з огляду на Франції провадити контролю у строгі безпечніший владити на ті теологічні та економічні дивогляди в краях громадських, закрипощених подібних як Франції богословських науках.

Коло поволених вісімнадцяого віку церковні влади в Римі змркували, що світ не стерпить довше теологічних п'їв, треба було кочче знайти вихід. Навіть напористіші богослови в побачили, що самі доносис і теологічні аргументи не відяють нічого проти наукових ідей. Завалили такому пересвідченню вже в перших роках того віку зважились зусилити казуїсти на відворот. Деякі їх найбистрийші умі вважали прижизном випушканих тоюспотісправу вивисли про сю справу святих, отців, докторів, пап і соборів. Деякі з них оправдали бували чудово відомі, але чимало старших представителів церкви опирались і дали при праворівних поглядах, поки не вдав в діло врешті сам папа. На шасте для с'її засіяв тоді на престолі св. Петра Бенедикт XIV, без сумніву один із найгітлийших моральних і духово в цілім ряд римських папів. Він був толерантний, мав серіє для поневолених і змркував, що справу треба кочче взяти під розвагу, і вибрав і їм нещасливо: через те віддав він католицькимові твір прислугу, як Кальвін протестантам, що зважився прорубати дорогу через теологічну загорожу. В 1745 р. видав він

своєю енцикліку Vix pervenit, у якій заявив, що церковна наука не спроневерилася церкві; що лихва справді грішна й її істо-та лежить у жаданні якобубуднавики понад саму позичку суму; та все-ж такі бувають випадки, коли задала особливих причин годиться дозволити позичку. Як то "випадки", і "особливі причини", бізнше не посягають, однак більше не було й треба.

В тих часах книжки, що боронили брагня провізії від грошей, виходили вже без перепон і рік по виданні енцикліки Бенедикт отверто прийняв пріфату одної з них — твору Маффеї, і то може найбодосвіддійшою з їх всіх.

Отся енцикліка папи Бенедикта промовила та сама догору, як свого часа казуїстика Босковича, що годився на осудження теорії Коперника церковними властями, але сам поспуговався нею буїти то лиш задала зянішного представлення річі.

Вадрили дали Тірго, Кене, Адам Сміт, Юм, Бентам зі своїми учениками, і виборили для людства ще одну велику побуду науки.

Одиче в отсімнадцяому, як в інших, найрештійші прихильники церкви почали накидатися на повагу наукової правди. Сорбона покинула своє давнішнє становище, боронячи новою казуїстикою від тих, що оставали при її давнішній науці; тій часом чимало провінційальні доктори теології запротестували проти цього з обуренням, покликувалися по давньому на висловис Письма, отців, святих, до-

торів, пап, соборів і канонів. І знову вдавлася римська курія в отсю справу. В 1830 р. римська Інквізиція, за прикладом Пія VIII, хоч і застерігаючи проти своєї доктрини, порішила, що практиці не треба вже сповідавання турбувати вішрителів, що значить на законку провізії.

Але того було, що за мало зумалишнішим теологам. О. Лабора, викривши митрополітське ідезії в Ок, і о. Деннаві, професор теології в Ліоні почали знов блискати і грозити давнім оружем. Простодушний о. Деннаві заявив, що він не дав би розрішення тим, що беруть провізії, які священникам, що задовольняються санкцією цивільного закону.

Та нарешті прийшлося послужити знов "змішному мушкету" і в перших роках десятиліття, між 1830 і 1840 видав аббат Мастофрїні твір, у якому — як се зазначено на заголовному листі — доказує, що "умірована лихва не протривить на с. Письму, ні природному законови; ні порушення церковних і годі знати щось комічійне, як закриває правди, обманне фавіт, іграшки фразами і перекучування історії, на як пугився с'їй панотесі у цілій книжці, але доказати, що церква ніколи не помилялась. Супроти неперсерабоного числа основних оповіщень і рішень отців, докторів, пап і соборів против побирання якобубуд провізії від грошей, він має чоло казати, що вони виступали против надмірного проценту. Повешення церкви почнуте за заслугу і виказує, що її становище було благословенством для людства. А

уже наймостерпеліше упорався він з сликаними папів Кліментів V і Бенедикта XIV. Пригадаймо собі, як перший із них, згідно з собором Вієнським заявив, що "до важкості вперто доказувати, що бранне провізії не є гріхом, той стає еретиком, достойним кари", і побачимо, що Бенедикт XIV, не далеко відійв від наук попередників. Однак Мастофрїні, вірний своєму намірови, доходить на кінці книжки до вислуду, який поклав на заголовному листі, що церква осуджувала лиш надмірну провізцію.

Твір с'їй санкціонували ріжні місця церковні достойники і він зробив свою службу; церквіонала від його покровом зворот.

В 1872 р. святий престол, відповідаючи на прилюдно поставлене епископом із Аріною питання, заявив рівно прилюдно, що "не треба турбувати тих, що беруть по всім процент річно"; і 1873 вийшла задоволена папського престолодія книжка, в якій дозволено вірним брати уміровану провізцію від усілєм, що піддаються без застерєження усім п'їзнішим рішенням папи. Суспільна наука в приміненню до підліткової економіки здобула одні стовіччю побуду. Іншішні родина Торльонів в Римі, зі своїми палатами, каліцями, сватівствами, своїцтвами і повоною ласкою — зі всім тим, що здобула значенням гроша на провізії і щедрими дарами з ливарських зянісв зложеним папському престолови — то лиш одна з премогних ростнів, які завили на валах від давна здобутих і опущених.

Staten Island! ТАМ, ДЕ МОСТИ БУДУТЬСЯ!

ПРОДАЖА ЛОТІВ

(Хіміїни, вода, електрика вже заведені) ПОЧИНАЄТЬСЯ В НЕДІЛЮ 3-ГО КВІТНЯ 1927 Р.

Lineolmville секція „Morningside Gardens“ ОКУРК РІЧМОНД, МІСТО НЬО ЙОРК.

ЗА ЗЕМЛЮ РУЧИТЬ: NEW TITILE & MORTGAGE CO. СВОЇМ ПОДІСАМ.

Один блок від бульвару „Вікторі“, Школи, 5-центової їдні стріткарю, ріжнородних склепів, фабрики поблизою, та нової бульвару „Вест Шор“.

Велика будучність! Мости будуться меж державами Нью Джерси а Нью Йорк.

За інформаціями в справі купна заходіть до УКРАЇНСЬКОГО БЮРА С. ФЕСОЛОВИЧА EXCHANGE REALTY COMPANY,

41 EAST 7th STREET, (меж 2 і 3, E. Avenue), NEW YORK CITY. Telephone: Orchard 9677.

M. PETROWSKY

REAL — ESTATE — AGENCY GENERAL INSURANCE ST. LOUIS, MO.

Хочете купити, продати дім, або який небудь бізнес, уаждесь до мене. Виробимо контракти купни і продажі. Аскурую від вітру і огню дім, небу і бізнеса. Аскурую автомобілі. Полагодуємо всіспи справ нотаріальних. Платіть до:

Tel. HOLYOKE 1766. DMYTRO SHABAN, Prop.

SHABAN NURSERY

НА ВЕСНЯНИЙ СЕЗОН.

Дерева оповнені (зем) всього роду, різноц деревця тімсті, корі оздобні, рожд, виноград, ялівцове і т. п. Люстровані каталогі і порядкии огородині в язю українській і англійській виснається за відпавленням в м. марками на кождо перекладі.

Платіть до: Shaban Nurseries, 27 Artisan St., Willsimsett, Mass.

